

Aan: Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

CC: Minister Hermans (Volksgezondheid, Welzijn en Sport)
Minister Sterk (Langdurige Zorg, Jeugd en Sport)

Betreft: Investeer radicaal in een zorgzame samenleving

Utrecht, 27 mei 2026

Geachte leden van de vaste Kamercommissie VWS,

Overall in Nederland groeit iets moois. In buurten, dorpen en wijken staan mensen op om samen verantwoordelijkheid te nemen voor welzijn, zorg en hulp. Buren kijken naar elkaar om, bewoners organiseren ondersteuning, starten wooninitiatieven en bouwen aan plekken waar mensen prettig kunnen leven en ouder worden. Niet omdat het moet, maar omdat zij voelen: samen kunnen wij het verschil maken.

Wij noemen dat het Land van Omzien: een samenleving waarin zorg en welzijn niet in de eerste plaats voortkomen uit systemen, maar uit menselijke verbondenheid. Waar bewoners eigenaarschap nemen en zeggenschap hebben over wat nodig is in hun gemeenschap. Waar professionals, organisaties en overheid niet overnemen, maar maximaal ondersteunen wat van onderop ontstaat. In de Participatiecoalitie welzijn, zorg en hulp bundelen wij als organisaties van, voor en door inwoners onze krachten om het Land van Omzien dichterbij te brengen.

Investeer waar zorg begint: in de lokale gemeenschap

Het Land van Omzien bestaat al. Op veel plekken groeit het iedere dag verder. Tegelijkertijd is deze beweging nog kwetsbaar. Veel initiatieven van inwoners en organisaties die anders willen samenwerken, lopen vast in regels, verkokerde financiering en systemen die vooral gericht zijn op het in stand houden van bestaande structuren. Daardoor gaat energie verloren die juist hard nodig is voor de toekomst van zorg en samenleven in Nederland.

Wij geloven dat een omslag nodig is. Niet nog meer organiseren vanuit systemen, maar investeren waar zorg begint: in de lokale gemeenschap. Wanneer bewoners de ruimte krijgen om samen keuzes te maken en verantwoordelijkheid te dragen voor welzijn, zorg en hulp in hun buurt, ontstaat er enorme maatschappelijke waarde. Nieuwe oplossingen worden zichtbaar, mensen komen in beweging en zorg kan weer dichterbij het dagelijks leven georganiseerd worden.

Het stemt hoopvol dat deze beweging steeds nadrukkelijker wordt gezien in de landelijke politiek. In haar beleidsbrief van 24 april onderstreept de minister terecht het belang van zorgzame buurten en gemeenschapsvorming. Dat is een belangrijke stap. Tegelijkertijd zien wij dat beleid, financiering en sturing in de praktijk nog vooral gericht blijven op oplossingen vanuit bestaande systemen. Juist nu is het moment om echt te kiezen voor de kracht van lokale gemeenschappen.

Versterk de positie van zorgzame gemeenschappen

Daarom vragen wij u om de minister op te roepen om werk te maken van het versterken van zorgzame gemeenschappen en daarbij:

1. de lokale gemeenschap als vertrekpunt te nemen in (nieuw) beleid;
2. fors te investeren in de ontwikkeling van zorgzame buurten en gemeenschappen;
3. nieuwe vormen van samenwerking tussen bewoners, professionals en organisaties te stimuleren en daarbij gemeenschappen daadwerkelijk zeggenschap en ruimte te geven om zelf keuzes te maken;
4. toe te werken naar duurzame financiering die rechtstreeks beschikbaar komt voor gemeenschappen zelf;
5. ruimte te maken voor experimenten met andere vormen van financiering, samenwerking en lokaal eigenaarschap.

Als coalitie nemen wij hierin al het voortouw door een leerarena in te richten waarin lokale initiatieven, samen met landelijke (overheids)partijen, leren, ontwikkelen en ontwerpen wat nodig is.

Wij nodigen u van harte uit om hierin mee te doen. Graag gaan wij hierover verder met u in gesprek en ondersteunen wij desgewenst bij het organiseren van bijvoorbeeld een ronde tafel over zorgzame gemeenschappen.

Met vriendelijke groet,

Participatiecoalitie welzijn, zorg en hulp

Kirsten van Spronsen
Nederland Zorgt Voor Elkaar

Cynthia op den Brouw
Zorghulp

Roel Woudstra
Buurkracht

Marthijn Laterveer
LOC Altijd als mens

Kristel Jeurig
LSA Bewoners

Hanneke Willemstein
Landelijke Vereniging
voor Kleine Kernen

Contact / 030 2843220 / info@landvanomzien.nl / Hof van Transwijk 2 / 3526 XB Utrecht

KIJK VOOR MEER INFO OP LANDVANOMZIEN.NL